

Viestintävirasto  
Viestintämarkkina-asiantuntija Petri Peutere

Helsinki 11.9.2017

kirjaamo@ficora.fi

Viitteen Lausuntopyyntö dnro 240/919/2017

## **VIISIPÄIVÄISEEN JAKELUUN KUULUVIEN ALUEIDEN MÄÄRITTELY**

Sanomalehtien Liitto kiittää mahdollisuudesta lausua Viestintäviraston valmistelemasta postilain 17 §:n mukaisesta aluemäärittelystä.

Kokonaisuutena arvioituna ehdotus on hyvä ja se toteuttaa postilain tarkoitusta eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan edellyttämällä tavalla.

Viestintäviraston menettelymuistiossa *sanomalehdellä* tarkoitetaan vähintään viitenä päivänä viikossa ilmestyvää, tilattavaa paperista ja painettua lehteä. Sanomalehden määritelmä kattaa kuitenkin kaikki vähintään kerran viikossa ilmestyvät, sisällöltään monipuoliset ja ajankohtaiset tilattavat lehdet. Kansainvälisissä tilastoissa 4-7 kertaa viikossa ilmestyvät sanomalehdet erotellaan *päivälehdiksi*. Viestintäviraston määritelmä on hyväksyttävissä, kun tiedotetaan sen poikkeavuus muissa yhteyksissä käytettävistä määritelmistä. On syytä erikseen todeta, että sitä käytetään ainoastaan postilain 17 § 2 momentin tarkoittaman varhaisjakelualueen määrittelyssä eikä sillä ole vaikutusta sanomalehtien määrittelyyn muussa lainsäädännössä tai viranomaispäätöksissä.

Sanomalehtien Liitto pitää menettelymuistiossa esitettyä postinumeroihin perustuvaa aluejakoa toimivana sillä aluemäärittelyssä noudatetulla edellytyksellä, että postinumeroalueiden sisälle ei jää missään tapauksessa 5-päiväisen sanomalehtijakelun ulkopuolelle jääviä talouksia (100 %:n kattavuus). Postinumeroalueiden perusteella tehty aluejako on kuntajakoa tarkempi ja se on sekä postiyriyten että kuluttajien kannalta tuttu ja selkeä. Viestintäviraston määrittelyssä varhaisjakelualueeksi luetaan perustellusti vain ne postinumeroalueet, joissa varhaisjakelu on täysin kattava eli kattaa kaikki alueen taloudet. Valittu lähestymistapa turvaa postin peruspalvelun saatavuuden kaikille postinsaajille. Se myös toteuttaa liikenne- ja viestintävaliokunnan mietinnössä LiVM 9/2017 esiin tuodun näkemyksen, jonka mukaan varhaisjakelualueiden määrittelyssä tulee varmistaa, että jakeluun ei synny katvealueita.



Viestintävirasto on postinumeroaluejaon lisäksi kokeillut kahta tarkempaa aluemäärittelyä. Kokeilut on tehty yhteistyössä valituilla kokeilualueilla toimivien varhaisjakeluyhtiöiden kanssa. Sanomalehtien Liitto kannattaa postinumeroa tarkempien aluejakomallien kehittämistä ja kokeilua yhteistyössä alan toimijoiden kanssa. Näin voidaan löytää malli, joka parhaalla mahdollisella tavalla palvelee sanomalehtien, postiyriyten ja postinsaajien etua aiheuttamatta tarpeettoman suurta hallinnollista taakkaa.

Savitaipaleen ja Kihniön alueilla kokeiltu karttapohjainen malli vaikuttaa toimivalta ja Sanomalehtien Liitto kannattaa mallin edelleen kehittämistä.

Loviisan ja Tervolan alueella on kokeiltu osoitepohjaista aluemäärittelyä. Tässä mallissa varhaisjakelualueeksi on laskettu ainoastaan todelliset jakelupisteet eli ne osoitteet, joihin varhaisjakelua tällä hetkellä suoritetaan. Näin määriteltynä varhaisjakelualue muodostuu sirpaleiseksi ja sen perusteella voi olla vaikea käytännössä toteuttaa uuden postilain edellyttämää kilpailutusta. Sanomalehtien Liitto katsoo, että määriteltävän varhaisjakelualueen tulisi kattaa myös potentiaaliset jakelupisteet eli ne osoitteet, joihin olisi mahdollista saada varhaisjakelu olemassa olevan varhaisjakeluverkon kapasiteetin puitteissa. Esittelytilaisuudessa 5.9.2017 Viestintävirasto toi esiin potentiaalisten varhaisjakelupisteiden määrittelyyn liittyviä ongelmia. Mikäli osoitepohjaista mallia ei voida kehittää siten, että se sisältäisi myös kyseiselle varhaisjakelualueelle kuuluvat potentiaaliset jakelupisteet, ei Sanomalehtien Liitto näe tarvetta osoitepohjaisen kokeilun jatkamiselle.

Sanomalehtien Liitto on postilain valmistelun aikana katsonut, ettei heittolaatikoita tulisi lukea mukaan varhaisjakelualueisiin. Postinsaajien tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi on joka tapauksessa välttämätöntä, että kaikilla postinsaajilla on mahdollisuus saada 5-päiväinen jakelu postilaatikkoon, joka sijaitsee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisen matkan päässä postin saajan osoitepaikasta. Tästä syystä varhaisjakeluverkkoon ei tule lukea sellaisia heittolaatikoita, jotka eivät täytä em. kriteereitä.

Helsingissä 11.9.2017

SANOMALEHTIEN LIITTO RY

Jukka Holmberg  
liittojohtaja

jukka.holmberg@sanomalehdet.fi  
p. 040 735 1690

Henriikka Piekkala  
asianajaja,  
jakelun edunvalvontaryhmän asiantuntijajäsen  
henriikka.piekkala@borenius.com  
p. 040 482 1790